

Ukrepi za ohranitev Natura 2000 območij v zvezi s turizmom in rekreacijo

Črna, november 2005
mag. Aleksander Golob
Gozdarski inštitut Slovenije

Splošni cilj Direktive o habitatih

- Prispevati k biotski raznovrstnosti z ohranjanjem:
 - Naravnih habitatov
 - Prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst
- Ob upoštevanju:
 - Gospodarskih, družbenih (socialnih) in kulturnih razmer
 - Regionalnih in lokalnih značilnosti
- Natura 2000: evropsko ekološko omrežje
 - Ohranjanje habitatnih tipov (delov ekosistemov)
 - Ohranjanje habitatov vrst

Ohranitveni ukrepi iz Direktive o habitatih v ZG in ZON

	Načrti (neobvezni)	Statutarni (zakonodajni)	Administrativni	Pogodbeni
Zakon o ohranjanju narave (ZON)	Na podlagi vladnega Programa upravljanja Natura območij se določijo načrti prilagojene rabe naravnih dobrin (člen 12/1 Uredbe o Natura 2000 območjih)	Uredba o območjih Natura 2000 (SPA+pSCI) Pravilnik o presoji vplivov planov in projektov na varovana območja Akti o zavarovanih območjih	Soglasja na podlagi presoj vplivov Naravovarstvene smernice	Pogodbeno varstvo
Zakon o gozdovih (ZG)	Načrti za gospodarjenje z gozdovi – nimajo statusa načrtov, ki so pomembni za ohranjanje HT in vrst	Uredba o varovalnih gozdovih in gozdnih rezervatih	Soglasja za krčitev gozdov Odločbe iz 17. člena ZG	Sofinanciranje ukrepov za zagotavljanje funkcij gozdov Kompenzacije

Prenos direktiv o habitatih in pticah – Uredba o območjih Natura 2000

- Varstveni cilji na podlagi ekoloških potreb posameznih vrst in habitatnih tipov za območja Natura
 - za SPA Kamniško-Savinjska Alpe in vzhodne Karavanke ter Pohorje (po 10 vrst ptic):
 - ohranitev obstoječega obsega in vsaj obstoječih ekoloških značilnosti gozdov, travišč in skalnih habitatov
 - zagotovitev miru okoli gnezdišč, zlasti na vznemirjanje občutljivih vrst
 - Za potencialna območja Natura 2000 varstveni cilji še niso določeni
- Pravila ravnanja
 - Varstvene usmeritve
 - Presoja sprejemljivosti
 - Notranja območja – cone (določena v evidenci Natura območij)
 - Monitoring
- Program upravljanja Natura območij (sprejme Vlada RS)
 - Določijo se ukrepi, naloge ter načrti prilagojene rabe naravnih dobrin in upravljanja voda

Varstvene usmeritve iz uredbe o območjih Natura 2000

- Ohranjanje
 - naravne razširjenosti habitatnih tipov ter habitatov vrst
 - strukture ter naravnih procesov ali ustrezne rabe
 - ali izboljšanje bistvenih delov habitata (mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali)
 - povezanosti habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst
- Pri izvajanju posegov in dejavnosti se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši
- Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin
- Varstvene usmeritve za ohranitev Natura območij se upoštevajo pri urejanju prostora in rabi naravnih dobrin na način, kot je to določeno z zakonom, ki ureja ohranjanje narave.

Habitat tipi, ki jih lahko ogrozi turizem

- Skalni habitati in travišča: 4070*, 6230*, 8210, 6150, 6170

- Mokrišča: 7110*, 91D0*, 3160

Vrste, ki bi jih lahko vznemirjali s turizmom in rekreacijo

- *Druge občutljive vrste: Campanula zoyssii, Callimorpha quadripunctaria**, *Rosalia alpina**, *Austropotamobius torrentium**, *Triturus carnifex*, *Bombina variegata*

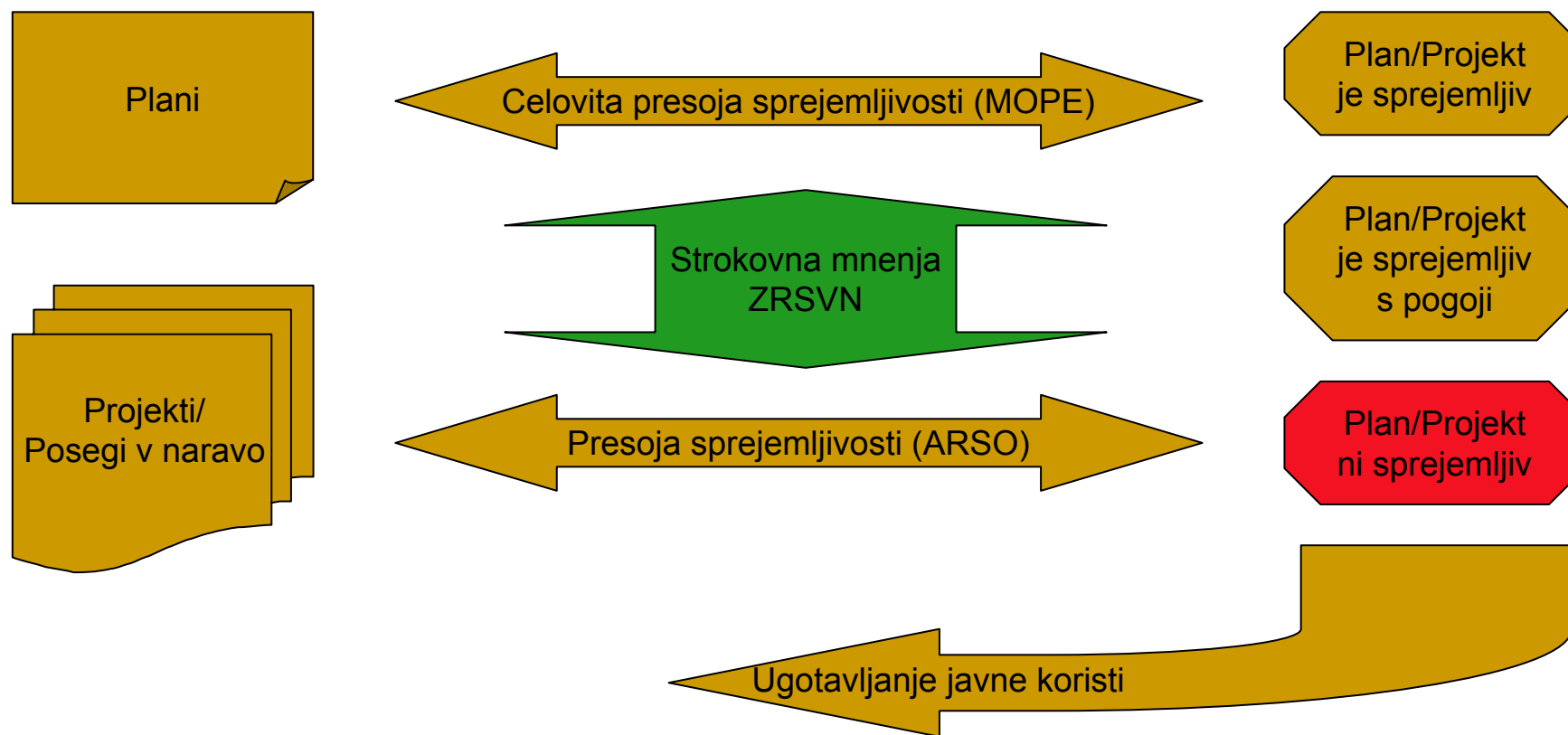
Zavarovana območja

(na podlagi naravnih vrednot = naravne dediščine)

- Vrste
 - Narodni parki
 - Regijski parki
 - Krajski parki (npr. Topla)
 - Naravni rezervati in strogi naravni rezervati (npr. Lovrenška jezera)
 - Naravni spomeniki (npr. Najevska lipa)
- Predpisi o razglasitvi (določajo pravila/omejitve)
- Načrti za upravljanje zavarovanih območij (niso predmet presoje sprejemljivosti)

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Natura 2000 + zavarovana območja)

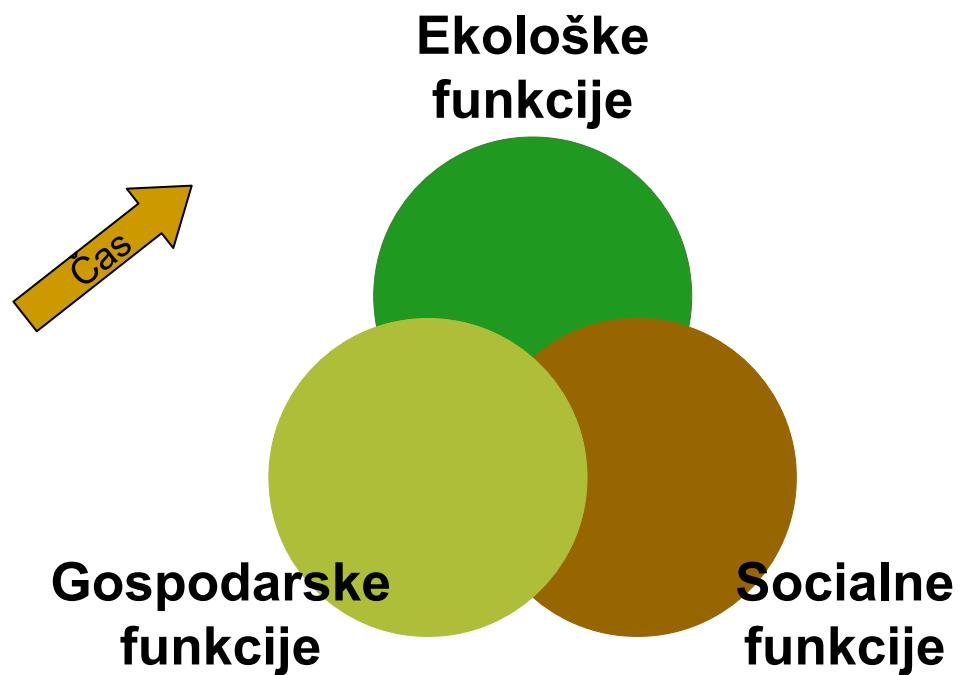

Pomembni s turizmom v naravi povezani objekti, ki se presojuje v skladu s Pravilnikom

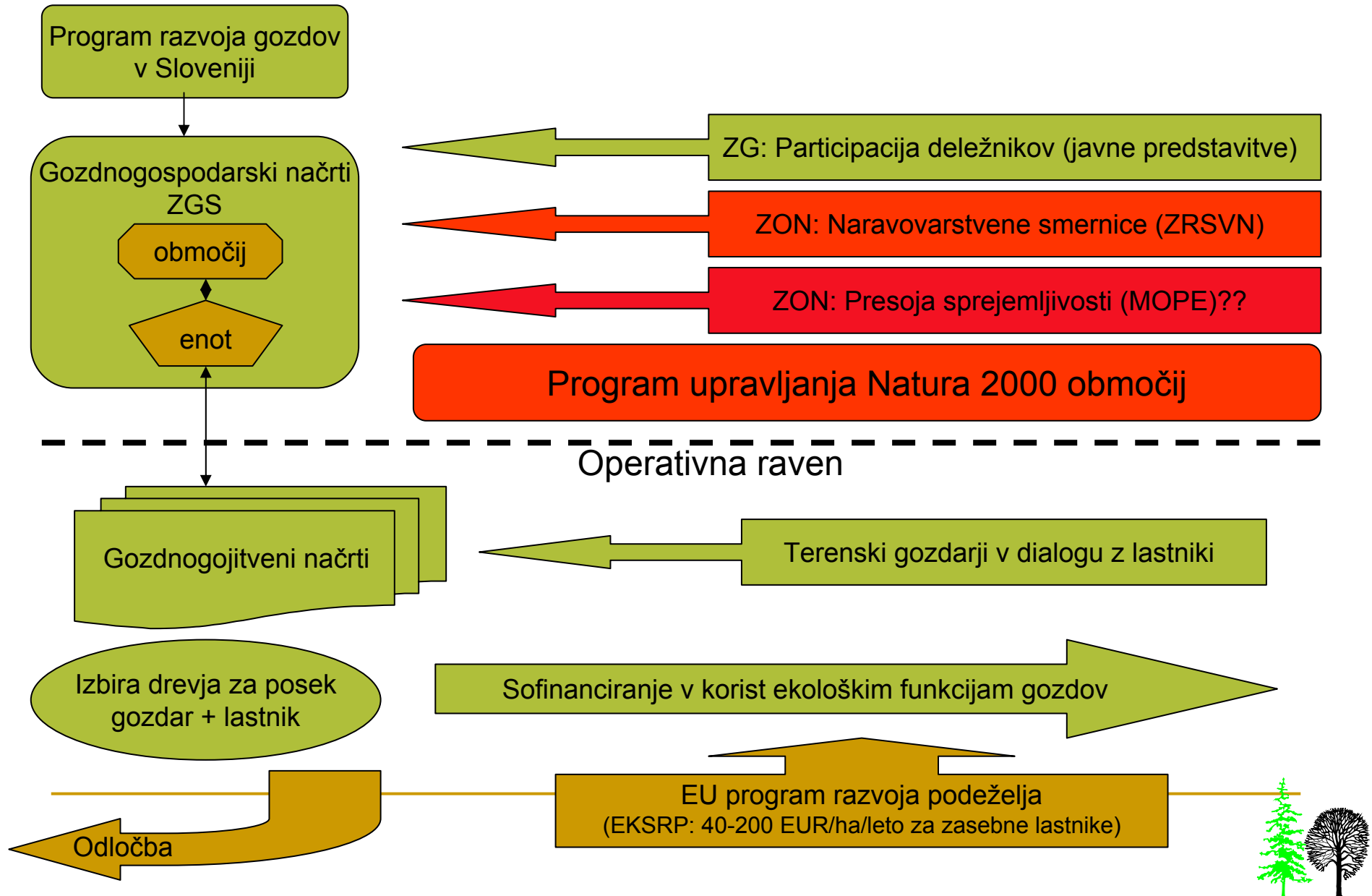
- Turistični kompleksi (zimskošportna središča, turistična naselja, kopališča z infrastrukturo) – vpliv do 250 m
- Objekti za šport, rekreacijo in prosti čas (igrišča s trdo podlago, smučišča) – do 250 m
- Gradnja ali rekonstrukcija nestanovanjskih stavb – do 50 m
- Postavitev pomolov in drugih objektov za izvajanje šprtnega ribolova – do 25 m
- Gradnja oziroma ureditev poti:
 - kolesarskih ali jahalnih poti – do 50 m
 - za sprehajalce na obrežju voda – do 100 m
 - drugih novih javnih poti in tekaških prog – do 50 m
- Postavitev novih plezalnih smeri in plezalnih vrtcev – do 150 m
- Ureditev novih vzletišč za letala, motorne zmaje, balone – do 250 m
- Ureditev in uporaba prostora za taborenje – do 50 m
- Odpiranje jam za turistični obisk – do 500 m

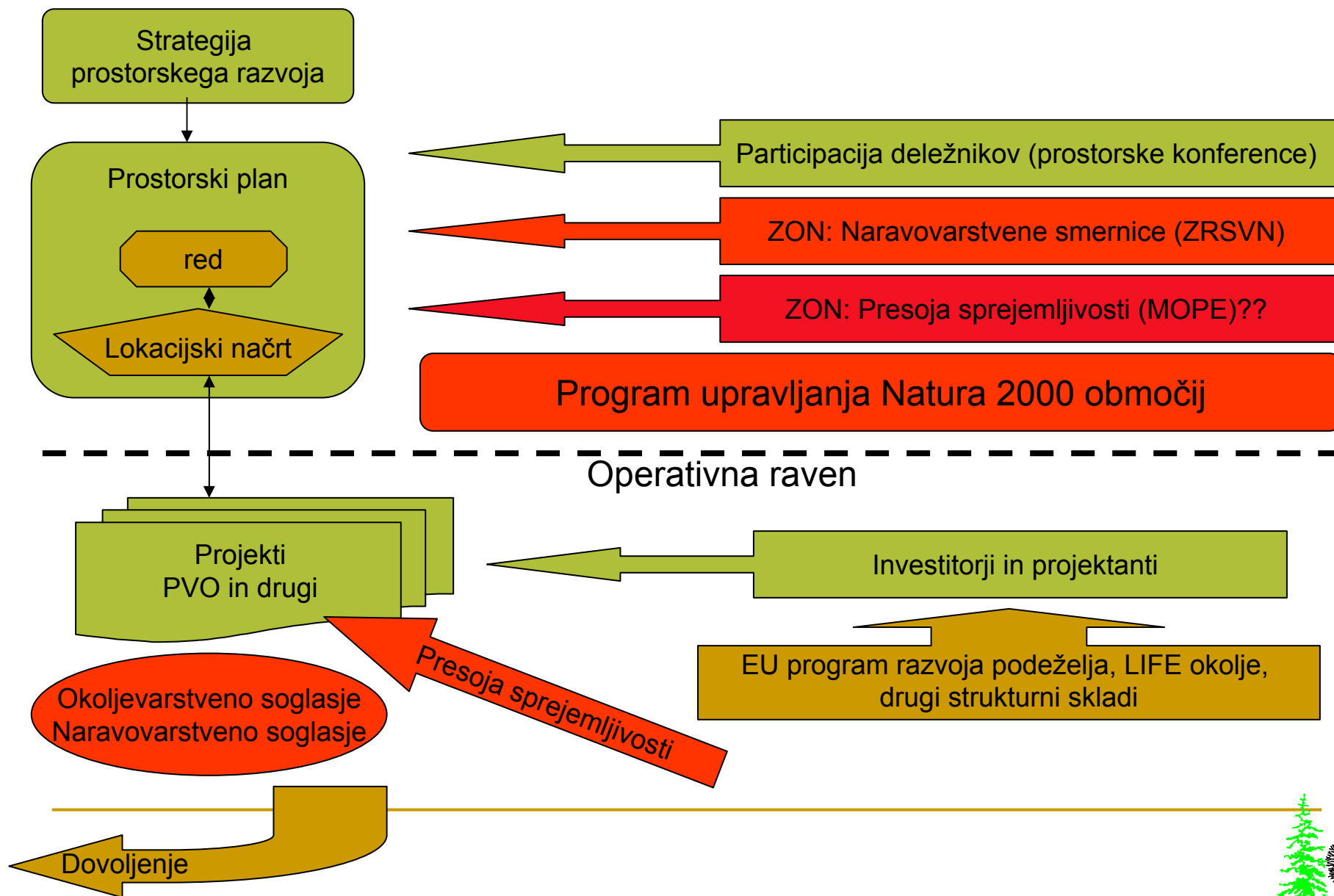
Trajnostni razvoj (tudi turizem)

Načrti za gospodarjenje z gozdovi

Prostorski akti

EU podpora za razvoj podeželja v povezavi z območji Natura 2000 (september 2005)

- Ukrepi za ohranjanje in izboljševanje dediščine podeželja vključujejo pripravo načrtov za zaščito in upravljanje v povezavi z območji Natura 2000 in drugimi območji visoke naravne vrednosti (57. člen)
- Spodbujanje turističnih dejavnosti: Podpora iz člena 52(a)(iii) je namenjena:
 - (a) mali infrastrukturi, kot so informacijski centri in označevanje turističnih znamenitosti;
 - (b) rekreacijski infrastrukturi, kot so objekti za dostop do naravnega okolja in manjši nastanitveni objekti;
 - (c) razvoj in/ali trženje turističnih storitev v povezavi s podeželskim turizmom
- Ukrepi za Slovenijo se pripravljajo v Nacionalnem strateškem načrtu razvoja podeželja, ki pa še ni sprejet.

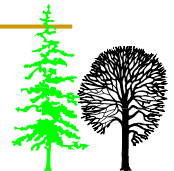
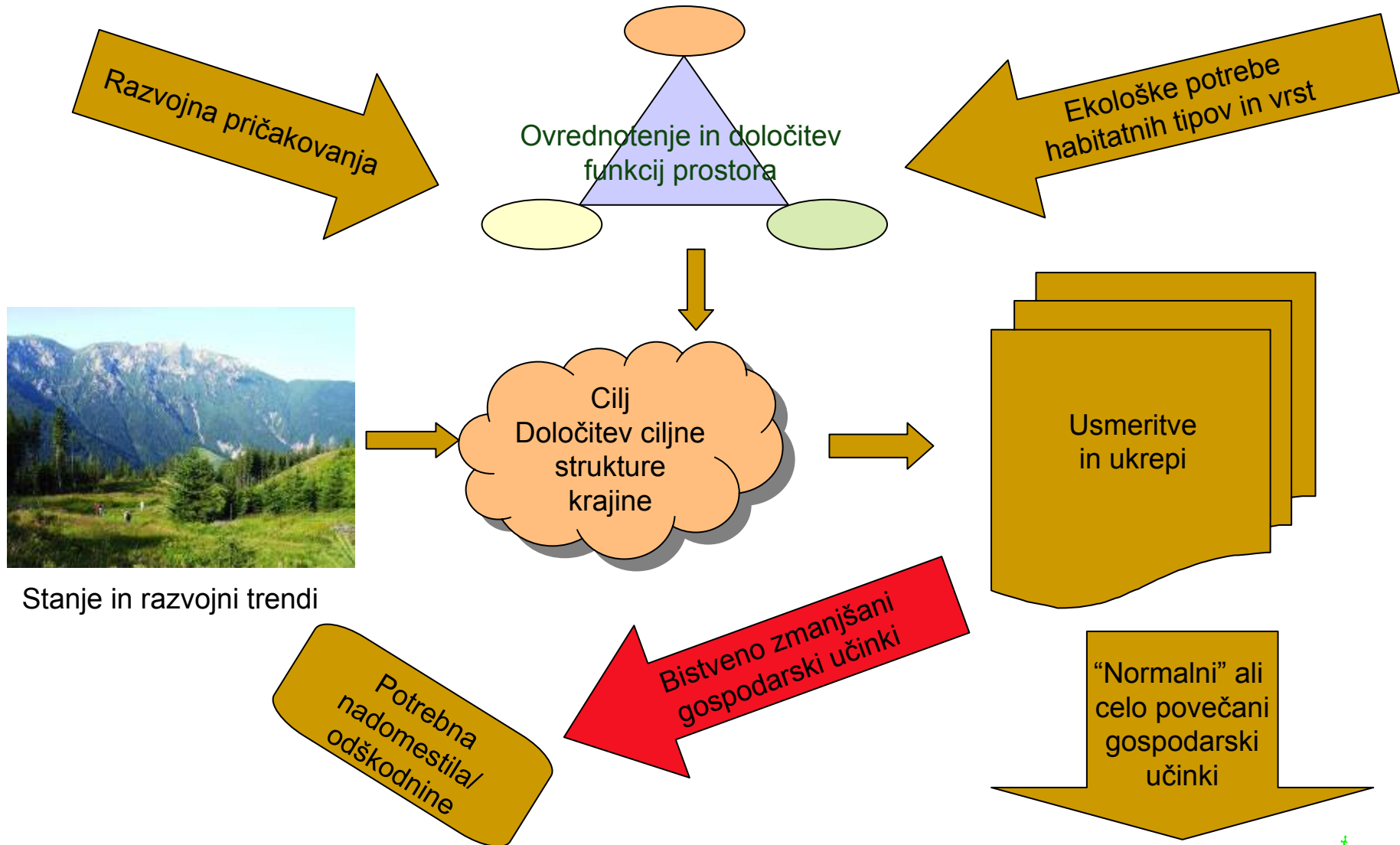

Strategija ohranjanja biotske raznoverstnosti v Sloveniji - turizem

- S ponujanjem vrednot biotske raznoverstnosti več delovnih mest in prihodka v turizmu
- Razvoj naravnemu območju primerne infrastrukture in dejavnosti
- Zoniranje
- Prostorsko in časovno usmerjanje obiskovalcev
- Ozaveščanje in izobraževanje turističnih delavcev in obiskovalcev

Potek načrtovanja in učinki

Pot je sodelovanje = proces, dialog

- Analiza zdajšnjega stanja

- Kaj lahko izboljšamo?

